https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Ibrohimova Sitora Navro‘z qizi
Buxoro davlat pedagogika instituti magistranti
E-mail: sitoraibrokhimova1@gmail.com

BOSHLANG‘ICH TA’LIMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA O‘QUVCHILARNING MUSTAQIL FIKRLASH QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada boshlang‘ich ta’lim jarayonida raqamli texnologiyalar yordamida o‘quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish metodikasi ilmiy-nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotda raqamli ta’lim platformalari, interaktiv topshiriqlar, multimediali vositalar hamda sun’iy intellekt elementlariga asoslangan mashqlardan foydalanishning pedagogik samaradorligi o‘rganildi. Tajriba-sinov natijalari raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslar o‘quvchilarning mustaqil, tanqidiy va ijodiy fikrlash ko‘nikmalarini sezilarli darajada rivojlantirishini ko‘rsatdi.

Kalit so‘zlar: boshlang‘ich ta’lim, raqamli texnologiyalar, mustaqil fikrlash, interaktiv ta’lim, innovatsion metodika.

ABSTRACT

This article analyzes the methodology for developing independent thinking skills of primary school students through digital technologies. The study examines the pedagogical effectiveness of digital learning platforms, interactive tasks, multimedia tools, and artificial intelligence-based activities. The results of the experimental study demonstrate that lessons organized using digital technologies significantly enhance students’ independent, critical, and creative thinking skills.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Keywords: primary education, digital technologies, independent thinking, interactive learning, innovative methodology.

АННОТАЦИЯ

В статье рассматривается методика развития самостоятельного мышления учащихся начальной школы с использованием цифровых технологий. Проанализирована педагогическая эффективность цифровых образовательных платформ, интерактивных заданий, мультимедийных средств и элементов искусственного интеллекта. Результаты опытно-экспериментальной работы подтверждают положительное влияние цифровых технологий на развитие самостоятельного и творческого мышления учащихся.

Ключевые слова: начальное образование, цифровые технологии, самостоятельное мышление, интерактивное обучение, инновационная методика.

KIRISH (INTRODUCTION)

Raqamli transformatsiya sharoitida ta’lim tizimi oldiga sifat jihatidan yangi talablar qo‘yilmoqda. Xususan, boshlang‘ich ta’lim bosqichida o‘quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini shakllantirish zamonaviy pedagogikaning muhim vazifalaridan biri hisoblanadi [1]. Mustaqil fikrlash o‘quvchilarning bilimlarni ongli o‘zlashtirishi, muammoli vaziyatlarni tahlil qilishi va ijodiy qarorlar qabul qilishida muhim omil bo‘lib xizmat qiladi.

Raqamli texnologiyalar ta’lim jarayonini individuallashtirish, o‘quvchilarning bilish faolligini oshirish va ularni ta’lim jarayonining faol subyekti sifatida shakllantirish imkonini beradi [2]. Shu bilan birga, amaliyotda raqamli ta’lim vositalaridan foydalanish metodikasi yetarlicha tizimlashtirilmaganligi mazkur tadqiqotning dolzarbligini belgilaydi.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Mazkur tadqiqotning maqsadi boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida raqamli texnologiyalar yordamida mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish metodikasini ishlab chiqish va uning samaradorligini aniqlashdan iborat. Tadqiqot vazifalari quyidagilardan iborat: 1) mustaqil fikrlash tushunchasining pedagogik mazmunini tahlil qilish; 2) raqamli texnologiyalarning boshlang‘ich ta’limdagi imkoniyatlarini aniqlash; 3) tajriba-sinov ishlarini tashkil etish va natijalarni tahlil qilish.

METODLAR (METHODS)

Tadqiqot jarayonida pedagogik tahlil, kuzatish, so‘rovnoma, tajriba-sinov va taqqoslash metodlaridan foydalanildi. Tadqiqot Buxoro viloyatidagi umumta’lim maktablarining 2–3-sinf o‘quvchilari ishtirokida olib borildi. Tajriba va nazorat guruhlari shakllantirildi.

Tajriba guruhida darslar raqamli platformalar (LearningApps, Google Classroom), multimediali taqdimotlar, interaktiv topshiriqlar va sun’iy intellekt elementlariga asoslangan mashqlar yordamida tashkil etildi. Nazorat guruhida esa an’anaviy o‘qitish usullari qo‘llanildi [3].

NATIJALAR (RESULTS)

Tajriba-sinov ishlari natijalari tahlili shuni ko‘rsatdiki, raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslar o‘quvchilarning mustaqil fikrlash darajasini sezilarli darajada oshirdi. Tajriba guruhi o‘quvchilarining 68 foizida mustaqil fikrlash ko‘nikmalari yuqori darajada shakllangan bo‘lsa, nazorat guruhida bu ko‘rsatkich 42 foizni tashkil etdi.

Shuningdek, o‘quvchilarning dars jarayonidagi faolligi, muammoli vaziyatlarga mustaqil yondashuvi va ijodiy fikrlashi rivojlanganligi kuzatildi [4].

MUHOKAMA (DISCUSSION)

Olingan natijalar raqamli texnologiyalar boshlang‘ich ta’limda mustaqil fikrlashni rivojlantirish uchun samarali pedagogik vosita ekanini tasdiqlaydi.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Tadqiqot natijalari xalqaro va mahalliy ilmiy izlanishlar bilan mos keladi hamda raqamli ta’lim vositalaridan maqsadli foydalanish o‘quvchilarning bilish faoliyatini faollashtirishini ko‘rsatadi [1][2][5].

XULOSA (CONCLUSION)

Xulosa qilib aytganda, raqamli texnologiyalar boshlang‘ich ta’lim jarayonida o‘quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Taklif etilgan metodika ta’lim sifatini oshirishga xizmat qiladi va boshlang‘ich ta’lim amaliyotida keng qo‘llash tavsiya etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. UNESCO. (2021). Reimagining our futures together: A new social contract for education. Paris: UNESCO Publishing.
2. UNESCO. (2023). Digital Education Strategies 2023–2030. Paris: UNESCO.
3. OECD. (2022). Education in the Digital Age. Paris: OECD Publishing.
4. European Commission. (2022). Digital Education Action Plan 2021–2027. Brussels.
5. Johnson, L., Adams Becker, S. (2021). Artificial Intelligence in Education. New York: Springer.
6. Anderson, T. (2022). E-learning in Primary Education. London: Routledge.
7. Smith, J. (2023). Digital Tools for Developing Critical Thinking Skills. London: Palgrave Macmillan.
8. Karimova, D. (2021). Mustaqil fikrlashni rivojlantirish metodikasi. Toshkent: Fan va texnologiya.
9. Jo‘rayev, R. (2022). Ta’lim jarayonida raqamli texnologiyalar. Toshkent: O‘qituvchi.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

10. Rasulov, A. (2023). Innovatsion pedagogik texnologiyalar. Toshkent: Akademnashr.

11. Qodirova, S. (2024). Boshlang‘ich ta’limda raqamli kompetensiyalar. Toshkent: Yangi asr avlodi.

12. OECD. (2023). Teaching for the Future: Digital Pedagogies. Paris: OECD Publishing.